

NY KURS

By- og bygdeliste for Moss og Rygge

Fra leder og nestleder i styret,

5. sept. 2018

Dokumentasjon om lokalpolitiske prosesser i Moss kommune.

JERNBANE

- Gjentatte påstander (udokumenterte) fra Høyre og Arbeiderpartiet med tidligere ordfører Tage Pettersen om at alternativ utredning ville utsette planene i mange år.
- Gjentatte påstander fra Høyre og Arbeiderpartiet, med tidligere ordfører Tage Pettersen i spissen, om at det var for sent å snu. Uttalelsene kom også lenge før reguleringsplanen ble vedtatt.
- Undertegning av en intensjonsavtale med ROM Eiendom AS i 2012. Her lovte ordføreren å bruke Moss sin planmyndighet til å optimalisere planarbeid for å sikre en stasjon på havna. Dette var lenge før sentrumsplanen og havnereguleringen var lagt ut på høring eller behandlet. Bystyrets flertall lovte en stasjon på havna på vegne av befolkningen allerede i 2012 uten at de ble spurt!
- Tage Pettersens forsøkte etter vår mening i desember 2013 å stanse SVV seksjonsleder Arnt Ivar Weums varsel om problemene som dobbeltsporet ville skape for Rv19.
- Behandlingen av planprogram i 2014. Det er velkjent at de fleste høringsuttalelser inneholdt klare ønsker om utredning av Myra alternativ. Dette ble det ikke tatt hensyn til.

Andre alternativer:

- Andre mulighet for traseer utenom havna er påvist, med videre løsninger i bergtunnel til Såstad og til Horten i tunnel og rørbru under Jeløy og Oslofjorden. Alternativet ble «sensurert» bort og argumentasjonen for løsningene ble bagatellisert i BaneNor 's korte oppsummering av uttalelsene. BaneNor hevdet også at en stasjon på Myra ble forkastet i konsekvensutredningen fra 1993, mens faktum var at den ble fremhevet som det beste av de 5 alternativene som ble vurdert.
- BaneNor hevdet at de hadde laget et alternativ med stasjon under Bjerget i 2013 og konkluderte med at det var ubrukelig fordi man måtte rive store deler av Moss sentrum. Tegningene viser at de egentlig hadde utredet en stasjon under Kirkeparken videregående skole.

- Hovedargumentet for å ikke utrede noen alternativer var at banens kurvatur var allerede bestemt, men til tross for dette fikk ordfører Tage Pettersen gjennomslag for å endre banens kurvatur og flytte stasjon 130 meter fra perrongen. Han ville skape inntrykk av at stasjonen ble mer sentrumsnær!
- Det må presiseres at loven krever at det SKAL utredes aktuelle alternativer i planprogrammet. Likevel valgte BaneNor å foreslå utredning av kun ett alternativ med hjelp av Høyre og AP.
- Rådmannen brukte noen få dager og tre A4 sider på å avvise 45 klager (140 A4 sider) og behandle 40 klager (118 A4 sider) som gjelder områdereguleringen. På grunn av inhabilitet behandlet Fylkesmannen i Vestfold saken. De var uten forkunnskap om saken, men brukte likevel omtrent like mange dager og antall A4 ark for å avvise alle klagene, som nå var supplert med ytterligere 20 A4 sider. Fylkesmannen innrømmet at det VAR grunn til å spørre om bystyret hadde vektlagt utenforliggende hensyn, men mente at spørsmålet var utenfor deres mandat. De påstod også at de manglet både kompetanse og kapasitet til å vurdere spørsmål om grunnforhold. Fylkesmannen har foreløpig ikke vurdert spørsmål om bruk av PBLs §20-6 dvs. at bystyret burde votert over spørsmålet om BaneNors bruk av unntaksbestemmelse.
- Vi mener at vi har påvist brudd på følgende:
  - Forvaltningslovens §16 og §17,
  - Plan og bygningslovens §3,1h), 4, §11-2, §12-10 og §14-3
  - Forskrift om konsekvensutredninger §4, §14c, §19 og §28
  - Kommunen har støttet BaneNors innløsningspraksis som truer folk med ekspropriasjon til tross for at mange eiendommer ligger utenfor dobbeltsporstrase og har som mål kun å skulle inngå i byutvikling. Dette er i strid med Oveigningslovens § 2. Listen av tiltak som kan gi grunnlag for innløsning inkluderer ikke innløsning for å tilrettelegge for eiendomsspekulasjon. I siste ledd står det at «Vedtak eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast utan at det må reknast med at inngrepet tvillaust er til meir gagn enn skade.» Vi mener at saksbehandlingsfeilene som er avdekket gir god grunn for tvil om dette vilkår er oppfylt.
  - Til slutt nevnes sannsynlighet for at avtalen som er inngått mellom kommunen og Rom Eiendom er i strid med konkurranselovens §10

HAVN

- Bystyret behandlet sak om grunnlag for planutredning. Både Høyre og Arbeiderpartiet hadde før dette uttalt nødvendigheten av å flytte havna (Les plan for utvikling av Sjøsidan). Alternativet som ville hindret flytting av havna var utelatt allerede før vedtaket.
- Vi har kun registret en uttalelse som kan tolkes å komme folket i møte: Fred Jørgen Evensen fra Arbeiderpartiet uttalte til MA at «ingenting er hugget i stein». Uttalelsen har ikke blitt fulgt opp hverken fra ham, noen andre i Arbeiderpartiet eller fra Høyre. Årsaken til dette var at det allerede var hugget i stein.

- Forslag om oppstart av detaljregulering ble sendt ut på høring. Høringsfrist var satt til få uker.

Planforslaget oppleves som et bestillingsverk og ikke tilstrekkelig faglig begrunnet.

Følgende problemområder omtales ikke:

- Moss havn har valgt å detaljregulere et havneområde som avviker fra alle overordnede planer. Et stort område regulert til friareal i områdereguleringen foreslås brukt til havneformål.
- Det finnes stor usikkerhet om eventuell flytting og endelig plassering av fergekai, traseen for både Rv19 og havneveien samt tidspunkt og økonomi for fullføring av disse. Dersom Rv19 - traseen føres fra dagens fergeleie via Kleberget til Årvoll, i strid med alle underliggende planer som er signalisert, vil det tvinge fram en ny detaljregulering uansett.
- Havnas økonomi vil neppe tåle kostnadene knyttet til utfylling i havet, forlengelse av kai, utsprenging av regulert friareal og bygging av dobbelt godsspor som forslagstiller legger opp til. Forslagstiller hevder at vedtatt dobbeltspor vil svekke drift og utvikling av Moss havn på grunn av tap av 30 mål av havneområdet. Vi vil tillegge dårlig veiforbindelse; internt mellom havna og dry-port, og eksternt mellom havna og brukerne. Krav om informasjon om dette har ikke blitt etterkommet!
- Konklusjonen er at detaljregulering ikke er i overenstemmelse med kommuneplan, sentrumsplan eller områdereguleringen. Planprosessen må derfor inkludere full konsekvensutredning med planprogram etter vedlegg 1-8b og 1-30 i konsekvensutredningsforskriften (KUF).
- Vårt hovedargument er at skadene ved nedleggelse av havna og gevinsten ved å opprettholde havna er overdrevet i rapportene som foreligger.
- Konsekvensene av alternativ bruk av hele havneområdet til boliger og næringsutvikling er ikke utredet. Alternativ bruk vil gi større positive utslag for næringslivet, arbeidsplasser, samfunn og miljø.
- Problemet med å finne en akseptabel Rv19 forbindelse til dagens ferjekai kan føre til forslag om flytting av ferjekai til Kleberget på bekostning av havna.
- I dagens situasjon er havneutvidelsen for dårlig utredet og for risikofylt. Detaljreguleringen må derfor utsettes til kommunevalg og kommunesammenslåing er gjennomført.

SJØSIDEN

- Intensjonsavtale 2012 lover bruk av planmyndighet til å sikre en stasjon på Moss havn uten at dette er forankret i befolkningen.
- Inngått aksjonæravtale legger føringer om hvordan Moss kommune skal opptre i saker som kan påvirke planene negativt.
- Dette gjelder også standpunkt og vedtak som handler om havn, jernbane og Rv19.
- Avtalen gir grunnlag for å bytte ut representanter som ikke opptrer lojalt i forhold til Sjøsidens interesser.
- Det har vært etterlyst større grad av åpenhet vedrørende planene om Sjøsiden.

BYSTYRET

- Som leder i teknisk utvalg opplevde Arild Svenson ordfører Tage Pettersens forsøk på å hindre utvalget i å behandle en sak.
- Arild Svenson har opplevd at ordføreren har avvist interpellasjoner eller avvist behandling av interpellasjonene. Dette gjelder både med Tage Pettersen og Hanne Tollerud som ordførere.
- *Bystyret 2. februar 2016 – Arild Svenson* fremmet interpellasjon vedrørende planene for havna. Vi gjengir ordførerens svar her.

Svar fra ordfører:

«I utgangspunktet valgte jeg å avvise å ta denne interpellasjonen opp til behandling. Pkt 3.19 i «Reglement for folkevalgte organer» sier at interpellasjoner skal være av prinsipiell katarakter. Det var også avgjørende at interpellanten tar opp problemstillinger som enten nylig er behandlet i fagutvalget eller hvor kompetansen tilligger styret i Moss havn KF. Jeg er av den oppfatning at interpellasjoner ikke skal være en arena for omkamp på saker som har vært til ordinær politisk behandling. Interpellanten aksepterte ikke ordførerens begrunnelse, og av den grunn valgte jeg å legge den frem.

Så til innholdet i interpellasjonen. Det beste jeg kan si om det er at det er en lang opplisting, inkludert vedleggslisten, over momenter interpellanten mener er vesentlig for den utviklingen vi står ovenfor i Moss havn. Det reises ingen spørsmål, men fremmes to forslag til vedtak. Jeg akter ikke å ta forslagene opp til votering.

Når det gjelder argumentasjonen som fremføres så må det stå for interpellantens egen regning. Teknisk utvalg var ikke enig med ham i sitt siste møte og sa seg tilfreds med de fakta som ble lagt frem.

Jeg anser dette som nok en omkamp. At dette er primærstandpunktet til interpellanten og hans parti er godt kjent. Men minst like godt kjent bør det være at de er i et lite mindretall i bystyret. Da må min klare oppfordring bli at nå bør omkamper og trenering legges på hylla.»

- *Bystyremøte 4. april 2016. Arild Svenson* fremmet interpellasjon vedr. pågående tildekking av sjøbunn i Værla:

Ordførerens svar:

«Det store engasjementet blant byens befolkning og folkevalgte i spørsmålet om utviklingen av havna er fullt forståelig. Det er viktige beslutninger for fremtiden som nå skal tas. Den foreliggende interpellasjonen fra Arild Svenson ser jeg derimot på som et ønske om å skape uro knyttet til beslutninger som brede flertall i bystyre, fagutvalg og havnestyret fatter på lovlig vis. Det å hele tiden kjempe omkamper når man taper de demokratiske prosessene ser jeg på som svært utfordrende – ikke for meg som ordfører – men for Moss by, aktører som investerer i Moss by og vårt omdømme og renommé utenfor byens grenser.

Det er vel ikke overraskende at denne type spekulasjoner som stadig vekk formidles fra svært sentrale bystyrepolitikere ikke bidrar til å gjøre det noe lettere f.eks. når MNU og ordføreren sitter og forhandler om å få til bedriftsetableringer i byen vår

med i sum flere hundre arbeidsplasser. Dette er bedrifter som ser på Moss nettopp p.g.a. vår havn og vår beliggenhet. Jeg vet ikke om interpellanten har reflektert rundt dette faktum.

Det er en selvfølge for meg som ordfører at vedtak, lover og eventuelle begrensinger følges. Noe annet ville være uakseptabelt. Derfor er mine svar at ja de prosesser som nå pågår er i tråd med de tillatelse som er gitt. Dette forutsetter jeg også at de folkevalgte organene som er ansvarlig for de ulike vedtakene følger opp. Det er imidlertid ikke slik at det er rapporteringsplikt til oss som enkeltrepresentanter om prosesser og fremdrift.....

Avslutningsvis:

Så skjønner jeg som ordfører at det er et stort informasjonsbehov i så store prosesser som dette. Når man i tillegg ser at det i ulike kanaler deles informasjon som er åpenbart feil, bør vi bidra til opplysningsarbeid. Derfor har jeg bedt rådmannen om å utarbeide et informasjonsopplegg om havneplanene og havneutviklingen i samarbeid med Moss havn. Dette kan omfatte en egen «havneside» på nett der all informasjon legges tilgjengelig. Videre at det skrives korte faktatekster som kan deles i sosiale medier. Det bør også lages en side med ofte stilte spørsmål eller påstander, med gode konkrete svar på dette. Dette håper jeg kan bidra til at diskusjonene som går ulike steder blir mer faktabasert. Men utgangspunktet bør i hvert fall være at vi som er byens folkevalgte forholder oss til fakta og klarer å forholde oss til demokratisk fattede vedtak.

Jeg tar ikke opp forslag til vedtak denne gangen heller.»

KOMMUNESAMMENSLÅING

- Mer enn 3000 underskrifter med krav om folkeavstemming ble ikke behandlet i Rygge kommunestyre.

DIALOG, ÅPENHET OG DEMOKRATI

- Høyre og Arbeiderpartiet ved Rundblad og Tollerud ble invitert av Ny Kurs til åpent møte for å diskutere demokrati og lokalpolitiske prosesser. De ville være med på planleggingen av møtet. Møte ble avholdt på ordførerens kontor. Det hele endte med at Arbeiderpartiet meldte tilbake at de ikke ville møte. Høyre og Rundblad har vi ikke mottatt noe svar fra.
- Ny Kurs har fattet vedtak med sikte på å skape arenaer for økt innflytelse. Vedtak ble oversendt ordførerne i Moss og Rygge. Fra disse har vi ikke mottatt svar. Vi har fått beskjed om at vedtaket er oversendt fellesnemda.

INTERNT PARTIDEMOKRATI

Arbeiderpartiet

- Nominasjonsprosessen 2018 – vedtektsbrudd. Dette er dokumentert i byens aviser.

- Fremgangsmåten er for øvrig en kopi av fremgangsmåten i forbindelse med nominasjonen til kommunevalget i 2011.
- Planutredning for havna.
  - o Medlemsmøte behandlet saken og fattet vedtak som skulle være retningsgivende for bystyregruppa. Når planutredningen var ferdig var forslaget at medlemsmøtet ikke skulle være med å bestemme, kun være rådgivende for bystyregruppa.
- Fordeling av kommunalpolitiske verv etter valget i 2015 – klart vedtektsbrudd
  - o Vedtektene sikrer en demokratisk prosess. Bystyregruppas nyvalgte styre skal sammen med partistyre sørge for en prosess som ender opp i behandling og vedtak i medlemsmøte. Avgående gruppestyre fremmet innstilling på fordeling av kommunalpolitiske verv. Protester førte til at prosessen måtte starte på nytt og da i tråd med vedtektene.
- Motvilje mot å slippe utenforstående til i organisasjonsarbeid.
- Makt fra partistyret til bystyregruppa.
  - o De siste 10-12 årene har stadig mer makt blitt overført til bystyregruppa.
  - o Svekket partistyre fører til økt avstand til medlemmene med dertil svekkede muligheter for påvirkning.
- Forhandlingene med småpartiene etter valget i 2015
  - o Forhandlingsutvalget, 3 personer pluss en som formelt ikke var med, kjørte prosessen uten på noe punkt å rådføre seg med andre. Resultatet ble at de rotet bort sin posisjon etter et meget godt valg. Det har aldri vært åpnet for en grundig evaluering av dette.
- Nominasjonskomiteen i 2015, utalte det betenkelige at ordførerkandidat og hennes samboer begge la opp til en aktiv politikerkarriere i bystyret. Ingen av dem har sett behovet for å vurdere dette nærmere. I løpet av denne perioden har de to inntatt ytterligere sentrale verv i byen enn det de hadde ved oppstart av perioden.

Høyre

Vi har ingen dokumentasjon på de interne prosessene i Høyre. Uten at vi har full oversikt, registrerer vi likevel at sentrale tillitsmenn har meldt seg ut av partiet:

- Kjell Kåsin
- Brede Bøe
- Christer Johnsen
- Hans Jørgen Bjørnstad

Fra sentrale tillitsmenn har viljen til dialog vært meget dårlig. Fra ordfører Pettersen, Rundblad og Wille har vi stort sett opplevd uttalelser som at «flertallet bestemmer» og det er kun «en håndfull personer med bosted ved havna» som aksjonerer.